

Predgovor

GODINE 1996. odlučio sam da se zaposlim u kompaniji koja se tada zvala JavaSoft, jer je bilo očigledno da se u njoj rade prave stvari. Sledećih pet godina projektovao sam platformu Java. Osmišljavao sam, realizovao i održavao veliki broj biblioteka i savetovao programere koji su razvijali ostale biblioteke. Nadgledanje tih biblioteka tokom sazrevanja Java platforme, za mene je predstavljalo životnu priliku. Bez preterivanja mogu reći da sam imao privilegiju da saradujem s nekim od najboljih programera naše generacije. U toku rada, naučio sam dosta o programskom jeziku Java – šta je dobro, šta nije, i kako najbolje da iskoristim jezik i njegove biblioteke.

Ova knjiga predstavlja moj pokušaj da svoja iskustva podelim s vama kako biste ponovili moje uspehe i izbegli greške koje sam pravio. Kopirao sam strukturu knjige Scotta Meyersa, *Effective C++* [Meyers98], koja se sastoji od 50 saveta, od kojih se svaki opisuje po jedno pravilo za poboljšanje programa. Takav format knjige je, po meni, izuzetno efikasan, a nadam se da ćete se s tim i vi složiti.

Veliki broj saveta ilustrovao sam primerima iz biblioteka Java platforme. Prilikom prikazivanja boljeg načina da se nešto uradi, držao sam se primera koda koje sam sâm pisao, ali sam povremeno i pozajmljivao delove koda iz programa mojih kolega. Zbog toga se zaista izvinjavam ako sam bilo koga uvredio. Loši primeri nisu navedeni kao kritika nečijeg rada, već u duhu saradnje, kako bismo svi napredovali zahvaljujući iskustvima drugih.

Iako ova knjiga nije namenjena isključivo programerima komponentata koje se mogu iznova koristiti, ona je neizbežno napisana u duhu mojih sopstvenih iskustava prilikom pisanja takvih komponentata u protekle dve decenije. Prilikom rada usredsređujem se na javne interfejse za programiranje aplikacija (engl. *Application Programming Interfaces, API*), što i vama preporučujem. Čak i ako ne programirate komponente koje se mogu koristiti više puta, pišite softver na taj način i biće kvalitetniji. Osim toga, nije redak slučaj da napišete komponentu koja se može ponovo koristiti, a da toga niste ni svesni: možete napisati koristan program, podeliti to sa prijateljem, i dok se osvrnete, pojaviće se desetak novih korisnika tog programa. Tada više ne možete proizvoljno menjati API koji ste napravili, i bićete srećni što ste na samom početku uložili toliko truda u njegovu izradu.

Moj pristup izradi API-ja može izgledati neuobičajeno pristalicama novih i jednostavnijih metodologija za razvoj softvera, kao što je *ekstremno programiranje* [Beck99]. Te metodologije promovišu pisanje što jednostavnijih programa. Ako koristite takvu metodologiju, videćete da je usredsređivanje na API-je izuzetno korisno tokom prerađivanja (engl. *refactoring*). Suštinski zadaci prerađivanja su poboljšavanje strukture sistema i uklanjanje ponavljanja koda. Te zadatke je nemoguće postići bez dobro osmišljenog API-ja komponenata sistema.

Nijedan jezik nije savršen, ali su neki sjajni. Smatram da programski jezik Java i njegove biblioteke mogu izuzetno poboljšati kvalitet programa i produktivnost programera, i da je zadovoljstvo koristiti ih. Nadam se da ova knjiga odražava moj entuzijazam i da će vam pomoći u efikasnijoj i lakšoj upotrebi tog jezika.

Joshua Bloch
Cupertino, California
April 2001